

Bærekraftig omstilling av Midt-Norge

En av våre samfunnsroller er å stimulere til en bærekraftig utvikling av Midt-Norge. Finanssektoren er avhengig av kundenes og markedets tillit. Som finanskonsern spiller vi en viktig rolle i å stimulere til en bærekraftig utvikling av vår region. Våre kunder, samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig har en klar forventning om at selskapets daglige drift, kundetilbud og samfunnsutbytte bidrar aktivt i denne utviklingen. Vi skal gå foran som et godt eksempel, og to vesentlige temaer inngår i dette fokusområdet:

Vesentlige temaer	Målbilde	Nøkkeltall	Ansvar
Stimulere innovasjon og bærekraftig økonomisk vekst	Vi skal som arenabygger skape lokale møteplasser og stimulere til samarbeid. Vi skal som nyskaper støtte nyskaping gjennom å legge utviklingsløp for talenter, gründere, vekstbedrifter, spin-offs og etablerte FoU-miljø. Vi skal samarbeide med ulike kompetansemiljø om kompetanse- og utviklingsprogram for grønn innovasjon i næringslivet, og spesielt for SMB.	<ul style="list-style-type: none"> Antall deltagere på møteplasser og nyskappingsaktiviteter i konsernets regi Antall deltagere i kompetanse- og utviklingsprogram i konsernets regi 	Konserndirektør Kommunikasjon og merkevare
Bidra til å styrke omstillingsarbeidet i bedrifter i Midt-Norge	Hjelp bedrifter i Midt-Norge med å lykkes med overgangen til lavutslippssamfunnet, gjennom effektive kundeløsninger og nye partnerskap	<ul style="list-style-type: none"> Andel store næringslivskunder med kredittengasjement (omsetning > MNOK 400, balansesum > MNOK 200, antall ansatte > 250) som har et klimaregnskap 	Konserndirektør Bedriftsmarked Administrerende direktør SpareBank 1 Regnskapshuset SMN

Tabell 2: Bærekraftig omstilling av Midt-Norge – vesentlige tema

Stimulere innovasjon og bærekraftig økonomisk vekst

Vår tilnærming til temaet

Verdens klimaforskere er samstemt i budskapet om at vi ikke kan fortsette som før. Ubærekraftige mønstre på samfunnsnivå gir næring til ubærekraftige forretningsmodeller og adferd som ikke er forenlig med en utslippsfri, naturpositiv og sirkulær økonomi. Innovasjon og bærekraftig økonomisk vekst er derfor en forutsetning for å lykkes i overgangen til lavutslippssamfunnet. Vår rolle som regionalt finanskonsern er viktig, både som samfunnsbygger, investor og kravstiller i vårt kundearbeid.

Investering av samfunnsutbytte

Samfunnsutbytte er samfunnets rettmessige andel av det årlige utbyttet fra overskuddet i SpareBank 1 SMN. Samfunnets eierandel utgjør i overkant av 33 prosent, og en tilsvarende andel av vårt årlige utbytte settes derfor av til allmenntilgode formål.

I desember 2023 ble strategien for samfunnsutbytte fornyet med mindre endringer hvor vår rolle som grønn pådriver, fellesskap, idrett og friluftsliv, kunst og kultur, samt innovasjon og verdiskaping ble definert som egne satsingsområder. Midlene skal fremover i større grad deles ut til grønne prosjekter for å understøtte vår rolle som grønn pådriver i Midt-Norge.

Midlene står på konto i SpareBank 1 SMN, og avsetning for utdeling i 2023 var på 230 millioner kroner. Tildeling er normalt fordelt forholdsvis likt mellom fellesskap, breddeidrett, kultur og næringsutvikling. Se samfunnsutbytte.smn.no for en oversikt over tildelinger.

Som grønn pådriver for næringslivet har vi i 2023 investert i tiltak som skal hjelpe næringslivet med den grønne omstillingen. Vi har jobbet med SINTEF og vi har avholdt innovasjonskurs i samarbeid med Æra Strategic Innovation. Du kan lese mer om dette i kapittelet om samfunnsutbytte.

Stiftelsen SpareBank 1 SMN Utvikling har som formål å reinvestere og forvalte donasjoner fra SpareBank 1 SMN til samfunnsnyttige nærings- og utviklingsprosjekter, såkornvirksomhet eller andre allmenntilgittige formål som innebærer eierskap og som stimulerer til innovasjon og verdiskaping i vårt markedsområde. SpareBank 1 SMN Utvikling har ved utgangen av året eierposisjoner med en bokført verdi på 42,7 millioner kroner.

Relevante styrende dokumenter

Følgende styringsdokumenter er sentrale for overstående tema:

- Samfunnsutbytte | SpareBank 1 SMN

Bidra til å styrke omstillingsarbeidet til bedrifter i Midt-Norge

Vår tilnærming til temaet

Manglende omstilling blant bedriftene i regionen vil kunne minke deres inntjening og øke antall konkurser, mens vellykket omstilling derimot vil kunne bidra til økt konkurransekraft og flere arbeidsplasser i regionen. Vår finansielle risiko avhenger av at næringslivet lykkes. Derfor er styrking av omstillingsarbeidet i regionen en prioritert oppgave, både strategisk og operasjonelt. Våre virkemidler er som omtalt tidligere skal støtte opp under dette arbeidet.

Status for omstillingen i regionen

For å sikre relevans og riktige prioriteringer, utarbeider vi årlig et bærekraftsbarometer for bedrifter, kommuner og innbyggere. Dette kunnskapsgrunnlag gir oss innsikt i omstillingsarbeidet som pågår, samtidig som regionen får innsikt i vesentlige hypoteser om arbeidet med bærekraftig utvikling i Midt-Norge.

Det er ingen uvilje mot grønn omstilling blant bedriftene i Midt-Norge, men det er stor usikkerhet om hvilke regulatoriske krav som gjelder, hvilken arbeidsmetodikk som bør følges og hva som burde prioriteres.

Arbeidet med bærekraftig omstilling i Midt-Norge preges av bransjeforskjeller og bedriftenes størrelse. Vårt kunnskapsgrunnlag viser at det er bransjeforskjeller i hvor godt forberedt bedriftene i vår region er på å imøtekomme nye regulatoriske krav og samfunnets forventninger til bærekraftig omstilling.

Omstillingsrisikoen er størst blant de minste bedriftene. Det er fare for at de minste bedriftene ikke klarer å tilfredsstille de store bedriftenes, og kommunenes, forventninger til systematisk bærekraftsarbeid. Samtidig ser vi at risikoforståelsen er økende, og at stadig flere bedrifter vurderer bærekraftsarbeidet som strategisk viktig. Les mer om dette i vårt bærekraftsbarometer for 2023 i bærekraftsbiblioteket på smn.no.

Samfunnsutbytte

Det midnorske samfunnet er vår største enkelteier, og lokalsamfunnets andel av vårt overskudd kalles samfunnsutbytte. Overskuddet benyttes til allmenntilgittige og veldedige formål som bygger og utvikler regionen. Les mer om samfunnsutbytte i kapittelet for Samfunnsutbytte.

Samfunnsutbytte sin strategi ble revidet i 2023, og grønn pådriver ble trukket frem som en av flere satsningsområder. Vi har benyttet midler fra samfunnsutbytte til å styrke omstillingsarbeidet til bedrifter i regionen gjennom:

Etablering av "Såkorn 1 Midt"

Vi har som et tiltak for innovasjon og verdiskaping etablert en stiftelse – Såkorn 1 Midt. Det er satt av 150 millioner kroner der formålet er å bidra med kapital til grønne etableringer i tidlig fase, slik at flere ideer og bedrifter kan se dagens lys og etableres i regionen. Det jobbes med å reise tilsvarende beløp fra andre investorer i regionen.

Kompetanse som nøkkel til grønn omstilling

Som pådriver for grønn omstilling for næringslivet har vi gjennomført innovasjonskurs for små og mellomstore bedrifter i Midt-Norge både i 2022 og 2023. Innovasjonskurset har til sammen hatt 60 deltagerbedrifter i Trøndelag og på Sunnmøre i disse to årene og tiltaket videreføres våren 2024.

Unge for fremtiden

Vi har gjennom jubileumsåret ønsket å bidra til at flere unge kan ta ord til handling for en bedre verden. I samarbeid med FN-sambandet og det internasjonale FN-sambandet World Federation of United Nations Associations (WFUNA) har vi gjennomført et åtte måneder langt bærekraftsprogram for 100 unge fra hele verden. Cirka halvparten av deltagerne kom fra Midt-Norge. De unge fikk lære om bærekraftsarbeid og prosjektledelse, og gjennomførte selv prosjekter i sine lokalsamfunn. Så samlet vi alle som mannskap om bord på Statsraad Lehmkühl. Sammen seilte vi langs kysten av Midt-Norge, i vår seilas for fremtiden.

I havnene engasjerte vi over 3.000 skoleelever i innovasjonsaktiviteter for fremtiden, sammen med Ungt Entreprenørskap, MOT og FN-sambandet. Blant annet inviterte vi til ungdomskonferansen «Handling, takk», der unge selv fikk finne løsninger på utfordringer innen plast, utenforskap og gjenbruk.

Bedriftsmarked

Vi har de siste ti årene utarbeidet bransjeanalyser for de viktigste bransjene i kundeporteføljen. I tillegg publiserer vi halvårslige kortere bransjeoppdateringer (bransjeindikatorer). Bransjekunnskap er en viktig del av kredittprosessen for å ha innsikt i drivere og risikofaktorer for hver bransje og hvordan disse utvikler seg over tid, i tillegg til å forstå kunden og kundens behov. Bransjeanalysene gir grunnlag for å prioritere hvordan vi ønsker videre utvikling av porteføljen og hvilke kriterier som skal fastsettes for utlån, herunder forhold knyttet til bærekraft.

Våre overgangsplaner beskriver hvordan vi praktiserer vår rolle som en pådriver for grønn omstilling innenfor de ulike bransjene vi finansierer. Krav og forventninger er utformet for å redusere kundens klimarisiko, som videre er en finansiell risikodriver hos SpareBank 1 SMN, og skal være med på å sikre bærekraftig omstilling og utvikling i vår region.

Vi ønsker å skape større bevissthet rundt klimarisiko hos våre kunder og motivere kundene våre til å etablere handlingsplaner for å redusere egne utslipp. Kredittengasjement på 10 millioner kroner eller større gis en ESG-vurdering og scores på en skala fra 1-10 i vår ESG-modell, noe som vil være en viktig faktor i kredittvurderingen av våre bedriftskunder.

Vi har per 31.12.2023 publisert overgangsplaner for bransjene næringseiendom og fiskeri. Flere overgangsplaner vil komme i 2024 og videre, i første omgang for shipping. Overgangsplanene med krav og forventninger er et verktøy i dette omstillingsarbeidet og er en integrert del av kundedialogen og vurderingen.

Relevante styrende dokumenter

Følgende styringsdokumenter er sentrale for overstående tema:

- Bærekraftsbarometer 2023
- Overgangsplan fiskeri
- Overgangsplan landbruk
- Overgangsplan næringseiendom

Nøkkeltall og resultater 2023

Bærekraftig omstilling av Midt-Norge	Mål 2023	Resultater 2023	Mål 2024
Antall deltagere på møteplasser og nyskappingsaktiviteter	7.000 deltagere 250 gründer- og ungdomsbedrifter	5.790 deltagere 300 gründer- og ungdomsbedrifter	6.000 deltagere 250 gründer- og ungdomsbedrifter
Antall deltagere i kompetanse- og utviklingsprogram	50-100	270	500
Andel store næringslivskunder med kredittengasjement som har et klimaregnskap ¹⁾	25 %	24 %	25 %

¹⁾ «Store næringslivskunder» er kunder som overskrider to av tre følgende kriterier: Omsetning > MNOK 400, balansesum > MNOK 200, antall ansatte > 250

Tabell 13: Bærekraftig omstilling av Midt-Norge – nøkkeltall og resultater